

PADDENSTOELEN IN HET WATERWINGEBIED VAN DE WATERLEIDINGMAATSCHAPPIJ DRENTHE BIJ GASSELTE

Eef Arnolds

december 2013

Inleiding

Op verzoek van het Waterleidingbedrijf Drenthe (WMD) heeft de Paddenstoelenwerkgroep Drenthe (PWD) in het najaar van 2013 een paddenstoeleninventarisatie uitgevoerd in het waterwingebied ten zuiden van Gasselte. Hiertoe zijn drie veldbezoeken georganiseerd: een PWD excursie op 24 september, een landelijke excursie van de Nederlandse Mycologische Vereniging op 19 oktober en een excursie voor het personeel van de WMD op 6 november. Het terrein van circa 80 ha ligt in vier kilometerhokken, voor het grootste deel in kilometerhok 248-553, voor kleinere delen in 248-554, 249-553 en 249-554. Niet alle delen zijn even intensief bekeken. De meeste aandacht is besteed aan de omgeving van de bedrijfsgebouwen, in alle gevallen het vertrekpunt van de excursies, en aan de noordelijk daarvan gelegen heide. De schrale graslandgebieden aan de noordkant en langs de Borgerweg zijn slechts één maal bekeken. Het bos aan de zuidkant ten noorden van Kwartjesberg is helemaal niet bezocht.

De soortenlijst van paddenstoelen

Alle gevonden soorten zijn opgenomen in een tabel (Bijlage 1) met hun wetenschappelijke naam, Nederlandse naam en eventuele Rode-lijststatus. Per soort is globaal aangegeven in welk type vegetatie hij (voornamelijk) is aangetroffen. Er is nogal wat gemengd loof- en naaldbos op het terrein aanwezig, maar dit is niet als eigen type opgevoerd omdat het geen karakteristieke soorten bevat. Soorten die in gemengde bossen op of bij loofbomen groeien zijn bij loofbos aangegeven; soorten op of bij naaldbomen bij naaldbossen. Eén soort kan voor meer dan één vegetatietype worden vermeld.

De excursies van 24 september en 19 oktober leverden elk meer dan 200 soorten op, een zeer hoog aantal voor Drenthe. In totaal zijn 354 soorten of variëteiten aangetroffen, een bijzonder hoog totaal voor drie excursies in één jaar. Opvallend goed vertegenwoordigd zijn gordijnzwammen met 19 soorten, satijnzwammen met 17 soorten en vezelkoppen met 16 soorten. De rijkdom aan soorten wijst op een grote diversiteit aan habitats, maar hoeft nog niet te betekenen dat het terrein ook een bijzondere mycoflora bevat. Daarvoor is het aandeel Rode-lijstsoorten en zeldzame soorten van meer belang. Het aantal Rode-lijstsoorten is met 37 zeer aanzienlijk. Daarvan zijn er 11 geclassificeerd als gevoelig, 24 als kwetsbaar, 1 als bedreigd en 1 als ernstig bedreigd. Daarnaast worden 10 andere soorten regionaal of nationaal als zeldzaam beschouwd. De belangrijkste soorten worden hieronder genoemd bij de bespreking van de verschillende habitats.

Paddenstoelen in verschillende habitats

Paddenstoelen in loofbossen

Bossen beslaan ongeveer driekwart van het WMD terrein. Het grootste deel daarvan is in meerdere of mindere mate gemengd loof- en naaldbos, maar er zijn ook zuivere loofhout- en naaldhoutopstanden. De percelen aan de zuidkant van het pompstation zijn overwegend aangeplant tussen 1916 en 1962; die ten noorden daarvan tussen 1970 en 1983. Het merendeel van de bossen is minder dan 60 jaar oud en verkeert dus nog in de ontwikkelingsfase.

Het loofbos bestaat merendeels uit Zomereik, eventueel gemengd met berken en Wilde lijsterbes. Langs de N34 liggen enkele beukenperceeltjes, maar verder komt die boom niet veel voor. De grootste groep paddenstoelen, 150 soorten, groeit in loofbossen en bij of op loofbomen in gemengd bos. Het aantal bijzondere soorten is met 5 echter beperkt. De meest opvallende soort hiervan is de Bleke knoflooktaailing, een afbreker van eikenstrooisel, die (nog) als ernstig bedreigd op de Rode Lijst staat. Een grote populatie bevindt zich in een eikenbos even ten noorden van de waterbunker bij het bedrijfsgebouw. De laatste jaren vertoont deze paddenstoel in Drenthe een opvallend herstel. Hij is nu van 15 plaatsen in Drenthe bekend, waarvan er 9 ontdekt zijn vanaf 2008. Het aantal bijzondere soorten is

beperkt doordat de meeste door loofbomen gedomineerde terreindelen tamelijk voedselrijk zijn. Echt schrale, mosrijke plekken ontbreken vrijwel. De mycorrhizapaddenstoelen Valse wolvezelkop en Hanenkam, alsmede de strooiselafbreker Kleine bloedsteelmycena zijn Rode-lijstsoorten die voedselarmere omstandigheden indiceren en in zeer klein aantal zijn aangetroffen. Meer soorten uit dergelijke milieus zijn gevonden in de omgeving van de bedrijfsgebouwen, op geplagde terreinen en in wegbermen (zie aldaar) Verrassend was de vondst van de Bruine bosbekerzwam op een stuk sterk vermolmd eikenhout. Deze soort was slechts één keer eerder in Drenthe waargenomen (Eelde, 2005) en is ook elders in het land zeldzaam, met een voorkeur voor kalkhoudende gronden.

Bruine bosbekerzwam (*Peziza arvernensis*), in Drenthe een grote zeldzaamheid van wat rijkere loofbossen (foto Rob Chrispijn)

Paddenstoelen in naaldbossen

De oudste bosopstanden in het terrein zijn een paar percelen van Grove den uit 1916. Later zijn er allerlei andere naaldbomen aangeplant, waaronder Douglasspar, Fijnspar, Sitkaspar, Japanse lariks en de in ons land weinig toegepaste Kustden (*Pinus contorta*), afkomstig uit Noord-Amerika.

De groep paddenstoelen van naaldbossen of bij of op naaldbomen in gemengd bos is met 73 soorten een stuk kleiner, maar het aantal bijzondere soorten is met 5 even groot. Het gaat in alle gevallen om soorten die op naaldhout groeien, zoals de Krijtachtige kaaszwam, Goudvinkzwam en Ongesteelde krulzoom die alle drie als kwetsbaar op de Rode Lijst staan. Hun achteruitgang is voornamelijk veroorzaakt door stikstofdepositie. Een zeer bijzondere vondst is die van de Smalsporige wimperzwam, een betrekkelijk klein, maar opvallend felrood gekleurd bekerzwammetje. Enkele tientallen exemplaren groeiden op een liggende, rottende dennenstam even ten noordwesten van het bedrijfsgebouw. Het is de tweede vondst in Drenthe. Elders in Nederland is deze soort slechts van drie atlasblokken bekend. Wat minder zeldzaam is het Citroenhuidje, een geel korstzwammetje op naaldhout dat

voornamelijk op Jeneverbes is aangetroffen, maar in dit geval groeide het op een tak van de Douglasspar.

Bijzondere mycorrhizapaddenstoelen van naaldbomen ontbreken in de bossen van het WMD gebied. Ze zijn daarvoor overal te rijk aan stikstof en andere nutriënten. Dergelijke indicatoren voor schrale naaldbossen zijn echter wel aangetroffen bij verspreide dennen in het heidegebied (zie aldaar).

Omgeving van de bedrijfsgebouwen en bermen van wegen

De omgeving van de bedrijfsgebouwen vormen een apart milieu voor paddenstoelen door het enigszins parkachtige karakter met verspreide loofbomen in geregeld gemaaid grasland. Dit draagt bij aan de diversiteit van het gebied, vooral door het optreden van paddenstoelen die mycorrhiza vormen met loofbomen. Daaronder zijn enkele Rode-lijstsoorten van schrale, voedselarme maar niet te zure bodems, zoals de Lila gordijnzwam, Porfieramanië en Hanenkam en een zeldzame soort als de Verborgene gordijnzwam. De indruk bestaat dat zich in de bodem plaatselijk puin of ander basenrijk materiaal bevindt, gezien het voorkomen van kalkminnende soorten als de Bonte berkenrussula en diverse soorten vezelkoppen.

De bermen van de halfverharde oprijlaan naar de gebouwen zijn enigszins vergelijkbaar maar minder schraal. Ook hier is de bodem aanmerkelijk minder zuur dan in de bospercelen, door uitspoeling uit het wegdek of/ en de aanwezigheid van puin in de ondergrond. Karakteristieke soorten voor dergelijke verrijkte bermen zijn bijvoorbeeld de Witte kluifzwam en de Bruine en Gele pelargoniumvezelkop. Plaatselijk worden soortelijke condities ook aangetroffen langs het weggetje over de heide aan de noordkant van het hoofdgebouw.

In totaal zijn in deze sterker door mensen beïnvloede milieus 91 soorten paddenstoelen aangetroffen, waaronder 6 Rode-lijstsoorten en 3 zeldzame soorten. Voorbeelden zijn hierboven al genoemd.

Bonte berkenrussula (*Russula versicolor*), een mycorrhizapaddenstoel bij berken op kalkhoudende grond (foto Eef Arnolds)

Graslanden op waterkelders

De daken van de twee waterkelders zijn afgedekt met een laag lemige, voedselarme grond, waarop zich een graslandvegetatie heeft ontwikkeld met plaatselijk heischrale elementen, onder meer Struikhei en Tormentil. De vegetaties worden voor het grootste deel jaarlijks gemaaid en afgevoerd. In de loop der jaren heeft zich op beide kelders een interessante mycoflora van schrale graslanden ontwikkeld, het beste op de oostelijke, met een hek omgeven kelder. In totaal zijn hier 40 soorten paddenstoelen aangetroffen, waaronder 10 Rode-lijstsoorten en 2 zeldzame soorten. Door de aanwezigheid van 5 soorten wasplaten kan dit deel officieel als wasplatengrasland worden aangemerkt. In Drenthe is dit soort graslanden op de vingers van één hand te tellen. De bijzonderste soorten zijn de Weidewasplaat (op de westelijke kelder) en de Elfenwasplaat (op de oostelijke kelder). In dit kader past ook de aanwezigheid van 8 soorten satijnzwammen, 2 knotszwammen en een aardtong. De meest bijzondere waarneming betreft de, overigens weinig opvallende, Bruine trechtersatijnzwam, een zeer zeldzame, kalkminnende soort die pas in 2011 voor het eerst in Drenthe is waargenomen. Dit is de tweede vondst. De kalk zal hier in de grond gekomen zijn door het legen van filters (mond. meded. P. Bartelds). Ook een kalkminnende soort als het Verkleurzwammetje, plaatselijk talrijk in de randzone van het omheinde gebied, heeft hieraan zijn vestigingsmogelijkheden te danken.

Weidewasplaat (*Hygrocybe pratensis*), een kenmerkende paddenstoel voor goed beheerde, schrale hooi- en weilanden met een ongestoorde bodem (foto Eef Arnolds)

Heidegebied met vliegdennen

Het heidegebied aan de noordzijde van de bedrijfsgebouwen is in mycologisch opzicht het belangrijkste gedeelte van het WMD-gebied. Het omvat droge, geaccidenteerd heide met een afwisselende structuur en leeftijdsopbouw, en droog heischraal grasland, onder andere met belangrijke groeiplaatsen van Valkruid. In de heide staan verspreid oude vliegdennen. Een groot gedeelte in de omgeving van de groeiplaatsen van Valkruid is recent geplagd.

In het heidegebied zijn in totaal 50 soorten paddenstoelen vastgesteld, waaronder niet minder dan 15 Rode-lijstsoorten, waarvan 8 satijnzwammen. De Rode-lijstsoorten

behoren tot geheel verschillende ecologische groepen. De meest bijzondere paddenstoelen groeien samen met Valkruid op de kleine, niet geplagde heischrale 'eilandjes in het gebied, zoals de landelijk en regionaal zeer zeldzame Zwartblauwe satijnzwam, Olijfgroene zwartsneesatijnzwam en het Geelplaatstaalsteeltje. Dit zijn, met de andere satijnzwammen, karakteristieke soorten van oude, voedselarme graslanden op enigszins basenhoudende, lemige grond. Wellicht waren ze vroeger in het WMD terrein wijder verbreid rond deze heischrale plekken in soortgelijke vegetaties die nu geplagd zijn. Het kan decennia duren voordat daar voldoende bodemvorming heeft plaats gehad, zodat ze zich vanuit relictpopulaties zouden kunnen vestigen. Ook de Heidekleefsteelmycena is een kenmerkende soort voor heischrale graslanden met voldoende bodemontwikkeling.

Enkele andere soorten hebben juist geprofiteerd van het plaggen, waaronder als enige Rode-lijstsoort de Veenvlamhoed, een karakteristiek paddenstoeltje op recent vergraven plekken in het heidelandschap.

Andere paddenstoelen vormen mycorrhiza met de vliegdennen die verspreid in het geplagde gebied staan, waaronder de Okergele vezeltruffel, Bruine ringboleet, Witbruine ridderzwam en de Duinbosrussula. Deze laatste soort komt in ons land vrijwel alleen in de kalkrijke duinen voor en is in Drenthe slechts op één andere plaats gesignaleerd. Al deze mycorrhizavormers zijn kenmerkend voor dennen op zeer voedselarme, minerale bodems zonder strooisellaag.

Aan de zuidkant van het heideperceel, op de overgang naar de grasveldjes rond de gebouwen, is een zone met opslag van jonge bomen, waarin verspreid een paar bijzondere soorten voorkomen van (hei)schrале graslanden, onder meer het zeldzame en kwetsbare Blauwplaatstaalsteeltje. Kennelijk is dit vroeger ook een open, grazige vegetatie geweest.

Blauwzwarte satijnzwam (*Entoloma atrocoeruleum*), een zeer zeldzame paddenstoel van oude, schrale graslanden (foto Eef Arnolds)

Hooiland aan noordzijde van het WMD gebied

Dit uitgestrekte grasland ten noorden van de Sodemorseweg is ongeveer twintig jaar geleden ontstaan op een voormalige akker. Het gras wordt jaarlijks voor het grootste deel gemaaid en afgevoerd. Het maaien vindt pas laat in de herfst plaats, mede omdat het terrein grote populaties herbergt van twee bijzondere, laat bloeiende planten: Blauwe knoop en

Echte guldenroede. Bij een kort bezoek op 6 november was het terrein nog niet gemaaid. Door de dichte en deels hoge grasmat waren paddenstoelen moeilijk te vinden. Er werden tijdens de twee korte bezoeken slechts 14 soorten genoteerd., waaronder 3 soorten die mycorrhiza vormen met opgeslagen berkjes. Het schaarse optreden van schraallandsoorten als de Elfenwasplaat, Kleverige aardtong, Spitse knotszwam en het Gewoon vuurzwammetje wijzen echter op de potentie voor de ontwikkeling van mycologisch waardevol grasland. De meeste graslandsoorten groeiden in het lage gras langs het voetpad door het terrein.

Geplagde strook langs de Borgerweg

Dit terrein bestaat uit droog grasland dat periodiek wordt gemaaid en afgevoerd, en droog, weinig begroeid zand op een perceel voormalig bos waar de bomen en de bovengrond verwijderd zijn. Opslag wordt periodiek handmatig verwijderd. Er zijn slechts 23 soorten op dit terreindeel genoteerd, maar de inventarisatie was hier ook beknopt. Daaronder bevinden zich wel 5 Rode-lijstsoorten en 2 andere bijzonderheden. Kenmerkende soorten voor schrale, geplagde plekken zijn onder meer de Veenvlamhoed, het Sombere trechtertje en het Blauwgroen trechtertje. De laatste soort is een klein paddenstoeltje maar het valt sterk op door de fraaie licht tot donker blauwgroene tint. De soort was tot het begin van deze eeuw in Nederland uiterst zeldzaam maar heeft sterk geprofiteerd van ontgrondingen in het kader van natuurontwikkeling, zodat het nu van 30 vindplaatsen in Drenthe bekend is en niet meer op de Rode Lijst staat. Daarnaast groeien in deze schrale plagstrook twee Rode-lijstsoorten van schrale graslanden, namelijk de Sneeuwvloksatijnzwam en het Oranje mosklokje. Opvallend is het optreden van twee bijzondere mycorrhizapaddenstoelen die met oude bomen samen leven, en wel de Zeepzwam en Bruingele wolgordijnzwam. Ze groeien in dit geval samen met de oude eiken langs de Borgerweg, waarvan de wortels tot in het schrale grasland doordringen. De Bruingele wolgordijnzwam is een landelijk en regionaal zeer zeldzame paddenstoel die na 1999 slechts twee maal in Drenthe is gesignaleerd.

Van dit terreingedeelte is alleen het zuidelijke deel kort onderzocht. Er zijn stellig meer bijzondere paddenstoelen te verwachten.

Bruingele wolgordijnzwam (*Cortinarius lanatus*), een zeldzame begeleider van eiken op zeer voedselarme zandgrond (foto Eef Arnolds)

Adviezen voor terreinbeheer

Algemeen

Het terrein van de WMD bij Gasselte is als geheel waardevol voor de paddenstoelenflora, plaatselijk zelfs zeer waardevol. Op grond van onze terreinbezoeken en de paddenstoelenwaarnemingen geven we hieronder enkele beknopte adviezen voor het beheer van de hierboven besproken landschapselementen met het oog op behoud en vergroting van mycologische waarden. Voor meer uitgebreide richtlijnen verwijzen we naar de Ecologische Atlas van paddenstoelen in Drenthe die binnenkort in druk zal verschijnen. Onze adviezen kunnen in sommige gevallen strijdig zijn met de belangen van andere groepen organismen, zoals vogels of insecten. Ook bedrijfseconomische of recreatieve belangen kunnen uiteraard tot andere afwegingen leiden.

Naald- en loofbossen

De verschillende bostypen worden hier tegelijk besproken omdat er wat ons betreft geen verschillen zijn in de benadering van beheer tussen loof- en naaldbossen. De bossen op het WMD terrein hebben nergens een uitgesproken schraal en voedselarm karakter. Paddenstoelen van (groot) dood hout zijn in het terrein bij Gasselte nog slecht vertegenwoordigd. Het beheer kan vanuit mycologisch standpunt daarom het beste worden gericht op het ontstaan van oud bos met veel dood hout en zo weinig mogelijke menselijke invloed (voor zo ver toegankelijkheid en veiligheid dat toelaten). Dergelijk bos is in Nederland nog altijd zeer zeldzaam en het WMD terrein heeft potenties wat dat betreft door enig reliëf, de afwisseling van droge en vochtiger delen, plaatselijk een lemige ondergrond en een grote variatie aan houtsoorten. Ook andere natuurwaarden zouden bij een dergelijk minimaal beheer gebaat zijn, in het bijzonder bosvogels en houtbewonende insecten. Wij staan dus in principe een beheer voor van niets doen.

Meer concreet betekent dit onder meer:

- Het handhaven van variatie in loof- en naaldbomen. Dit draagt sterk bij tot de diversiteit van het terrein, niet alleen in mycologisch opzicht, maar ook voor vogels, insecten en landschappelijk. Er is momenteel een sterke tendens in het natuurbeheer om veel naaldbos en gemengd bos om te vormen naar 'inheems' loofbos, maar de argumenten hiervoor zijn zwak. Er is al veel eiken-berkenbos en beukenbos op zandgrond en de vegetatie daarvan is van nature soortenarm en eenvormig. De eenvormigheid wordt nog versterkt door de hoge stikstofbelasting uit de lucht. Het accepteren van Grove den, lariks, Fijnspar en Douglasspar als boscomponenten leidt tot een hogere afwisseling en een hogere belevingswaarde. Bovendien moet bij forse ingrepen in bossen de vegetatie ontwikkeling telkens van voren af aan beginnen, waardoor tientallen jaren van boomgroei en bodemvorming feitelijk verloren gaan. Alleen agressieve plaagorganismen als Amerikaanse vogelkers zouden ons inziens moeten worden bestreden.
- Het beëindigen van dunningen. Dunningen worden door bosbeheerders vaak gezien als noodzakelijk voor het handhaven van een 'evenwichtig' bos. Ze zijn echter alleen zinvol in productiebos, gericht op het leveren van hout van standaarddikte en kwaliteit. In natuurlijk bos treedt zelfdunning op die tot een grotere leeftijdsvariatie leidt en tot een veel natuurlijker bosbeeld. Dit geldt ook voor jonge, dichte opstanden. Vanuit een oogpunt van natuurwaarden zijn dunningen onnodig en ongewenst.
- Het maken van gaten in het kronendak is een andere methode die tegenwoordig vaak wordt aanbevolen om de biodiversiteit in bossen te verhogen. Het gaat daarbij evenwel niet om de diversiteit van bosorganismen maar van bewoners van bosranden en open vegetaties. Die soorten hebben in een kleinschalig gebied met open grazige plekken en heide als bij Gasselte reeds voldoende mogelijkheden. Bovendien is het veel aantrekkelijker om open plekken op natuurlijke wijze te laten

ontstaan, bijvoorbeeld door windworp of groepsgewijs afsterven van bomen als gevolg van insectenaantastingen.

- Het laten staan van kwijnende en dode bomen. Zulke bomen vormen een bijzonder belangrijk, en nog steeds schaars, microhabitat voor allerlei organismen, waaronder veel paddenstoelen. Uiteraard moet hierbij aan veiligheidsaspecten (bomen langs wegen en paden) worden gedacht.
- Het laten liggen van dood hout. Ook liggende dode stammen vormen een bijzonder belangrijk, en nog steeds schaars, microhabitat voor allerlei organismen, waaronder veel paddenstoelen. Bij noodzakelijke kap- en snoeiwerkzaamheden is het wenselijk om het grote dood hout ter plekke achter te laten. Dat geldt ook na eventuele schade door stormen. Die kunnen vaak een positieve invloed hebben en opeens leiden tot een meer natuurlijk bosbeeld met geknakte, gespleten en onthoofde bomen, en tot open plekjes met natuurlijke verjonging. Takhout kan veelal het beste op hopen worden gezet, zodat niet de hele bosbodem wordt verrijkt tijdens het afbraakproces. Dit is ook gunstig voor de fauna.
- Bij het aanvaarden van een dergelijk bosbeheer door de WMD kan het zinvol zijn om via informatieborden bezoekers voor te lichten over de doelstellingen. Natuurlijk bos roept bij sommigen weerstand op als 'sordig' en 'onverzorgd'.

Opstand van Fijnspar met groot dood hout en natuurlijke open plek als gevolg van windworp
(foto Eef Arnolds)

Omgeving van de bedrijfsgebouwen en bermen van wegen

Het meest wenselijke beheer voor paddenstoelen van zowel de directe omgeving van de gebouwen als voor de bermen van wegen die door auto's worden gebruikt, is het één of meer malen per jaar maaien en afvoeren van het maaisel. Hierdoor zal de productie van het gewas uiteindelijk kleiner worden en de kwaliteit van de mycoflora kan hierdoor sterk toenemen. Het is ongunstig om in deze milieus houtsnippers of takafval te dumpen. Dat kan wel zonder bezwaar in de meeste bosgedeelten. Een belangrijke voorwaarde is ook zo min mogelijk bodemstoring. Wegwerkzaamheden en de aanleg van leidingen of kabels is zeer ongunstig voor de mycoflora (en andere natuurwaarden). Ook het eventueel ophogen van bermen met zwarte, humusrijke grond moet worden vermeden. Het aanbrengen van

humusarm, geel zand of van leem is minder bezwaarlijk, soms zelfs gunstig als het om een dun laagje gaat..

Graslanden op waterkelders

De graslandvegetaties op de daken van de twee waterkelders zijn mycologisch van groot belang. Deze waarden kunnen worden versterkt door continuering van het beheer van maaien en afvoeren vóór het begin van de herfst. Het is niet in belang van de mycoflora om gedeelten niet jaarlijks te maaien en de planten die er groeien kunnen maaien goed verdragen, ook Struikheide. Het consequent maaien voorkomt tevens het uitgroeien van boomopslag.

Heidegebied met vliegdennen

Bij het beheer van het heideterrein is het van het grootste belang om de kleine restanten heischraal grasland met Valkruid en een ontwikkeld humusprofiel integraal te behouden. Hier zijn de meest bijzondere paddenstoelen van het WMD gebied geconcentreerd. Het beheer van zorgvuldig maaien en afvoeren in het najaar is ook voor de mycoflora gunstig. Wellicht kan het gemaaide gebied nog wat worden uitgebreid, ook naar geplagde stukken als hier de vegetatieontwikkeling op gang gekomen is. Dit zou de kansen voor zowel Valkruid als bijzondere paddenstoelen vergroten.

Het is van belang om op de recent geplagde delen de bodem zich te laten ontwikkelen en niet te snel (binnen 20-30 jaar) opnieuw tot plaggen over te gaan. Het handhaven van vrijstaande dennen, zoals nu wordt gedaan, draagt bij tot het voorkomen van bijzondere mycorrhizapaddenstoelen.

Aan de zuidkant van het heideperceel, op de overgang naar de grasveldjes rond de gebouwen, is een zone met opslag van jonge bomen, waarin verspreid nog bijzondere soorten voorkomen van (hei)schrale graslanden. Kennelijk is dit vroeger ook een open, grazige vegetatie geweest. Uit mycologisch oogpunt zou het zeer de moeite waard zijn om hier het maaibeheer te hervatten, aanvankelijk twee maal per jaar om de opslag de kop in te drukken. Mogelijk komen dan snel meer bijzondere soorten tevoorschijn. Het verwijderen van de bovengrond is hier uit mycologisch oogpunt zeer ongunstig.

Hooiland aan noordzijde van het WMD gebied

De aanwezige graslandpaddenstoelen wijzen op potenties voor de ontwikkeling van een waardevol wasplatengrasland. Hiervoor is echter een kortere vegetatie nodig in de herfst, zeker vanaf ongeveer half september. Tevens is verdere verschraling door maaien en afvoeren van gewas noodzakelijk. Beide zaken hangen met elkaar samen. Bij het huidige late maaibeheer (na begin november) is niet alleen de vegetatie in het fructificatieseizoen van paddenstoelen te dicht en hoog, maar worden ook te weinig nutriënten met het maaisel afgevoerd. Een deel van het strooisel is dan al omgezet en nutriënten worden teruggetrokken in ondergrondse delen van planten. Aanbevolen wordt om te maaien volgens aan van jaar tot jaar wisselend mozaïek: ongeveer de helft van het terrein in de eerste helft van september, de rest later in de herfst (oktober-november) en kleine stukken helemaal niet ten behoeve van insecten. De niet te maaien stukken kunnen het beste elk jaar in andere delen van het terrein worden uitgespaard in verband met boomopslag en kans op verruiging. Een dergelijk mozaïekbeheer zal uiteindelijk ook bijdragen aan de rijkdom voor planten en dieren.

Kleverige aardtong (*Geoglossum glutinosum*), indicatorsoort voor verschraling in het hooiland aan de noordkant van het WMD terrein (foto Eef Arnolds)

Geplagde strook langs de Borgerweg

Continuering van een beheer van maaien en afvoeren wordt aanbevolen. Bij het verwijderen van opslag valt te overwegen om enkele berken en dennen te sparen. Hierbij kunnen zich bijzondere mycorrhizapaddenstoelen vestigen (zie het heideterrein ten noorden van de bedrijfsgebouwen). Het terrein leent zich ook goed voor extensieve (na)beweiding door schapen, eventueel in combinatie met het aangrenzende bos. Volgens een provinciale verordening is beweiding in waterwingebieden momenteel echter niet toegestaan (mond. meded. P. Bartelds).

Waarnemingen van paddenstoelen in het terrein van de Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD) ten zuiden van Gasselte in 2013

Waarnemers: Leden van de Paddenstoelenwerkgroep Drenthe (PWD), o.a. Eef Arnolds, Rob Chrispijn, Roeland Enzlin en Bernhard de Vries. Gegevens bijeengebracht door Eef Arnolds.

Excursiedata: 24 september, 19 oktober, 6 november

Kilometerhokken: voornamelijk 248-553, ook 249-553 en 248-554.

Naamgeving naar Arnolds et al., Overzicht van de paddenstoelen in Nederland, 1995.

Rode Lijst 2008: Positie op Rode Lijst paddenstoelen van 2008: GE: Gevoelig, KW: Kwetsbaar, BE: Bedreigd, EB: Ernstig bedreigd. Z: niet op Rode Lijst, maar landelijk of in Drenthe zeldzaam

Wetenschappelijke naam	Rode Lijst 2008; zeldzaam	Loofbos	naaldbos	omgeving gebouw en weg-bermen	afgedekte water-kelders	heide en schraal grasland met opslag	hooiland aan noordkant	plagplek langs Borgerweg	Nederlandse naam
Agaricus silvaticus		x							Schubbige boschampignon
Agaricus silvicola			x						Slanke anjischampignon
Alnicola bohémica				x					Zilversteelzompzwam
Amanita citrina var. alba		x							Gele knolamaniet (alb.)
Amanita citrina var. citrina		x							Gele knolamaniet (cit.)
Amanita fulva		x							Roodbruine slanke amaniet
Amanita muscaria		x				x			Vliegenzwam
Amanita porphyria	KW			x					Porfieramaniet
Amanita rubescens f. annulosulfurea		x		x					Parelamaniet (annulo.)
Amanita rubescens f. rubescens		x		x					Parelamaniet (rub.)
Amylostereum chailletii			x						Sparrenkorstzwam
Antrodiella semisupina		x							Wit dwergelfenbankje
Armillaria ostoyae		x	x						Sombere honingzwam
Arrhenia retiruga					x				Gerimpeld mosoortje
Ascocoryne sarcoides		x		x					Paarse knoopzwam
Ascotremella faginea		x							Zakjestrilzwam
Athelia epiphylla sl		x							Gewoon vliesje (sl)
Auriscalpium vulgare			x			x			Oorlepelzwam
Baeospora myosura			x						Muizestaartzwam
Bjerkandera adusta		x		x					Grijze buisjeszwam
Bolbitius vitellinus							x		Dooiergele mestzwam
Boletus badius		x	x						Kastanjeboleet
Boletus communis		x		x					Blozende roodsteelfluweelboleet

Boletus edulis				x				Gewoon eekhoorntjesbrood
Boletus erythropus				x				Gewone heksenboleet
Boletus parasiticus		x						Kostgangerboleet
Boletus pruinatus				x				Purperbruine fluweelboleet
Boletus subtomentosus		x						Fluweelboleet
Botryobasidium subcoronatum		x	x					Gespentrosvlies
Bulgaria inquinans		x						Zwarte knoopzwam
Calocera cornea		x						Geel hoorntje
Calocera viscosa			x					Kleverig koraalzwammetje
Calvatia excipuliformis				x				Plooivoetstuifzwam
Calvatia utriformis				x				Ruitjesbovist
Cantharellus cibarius	GE	x		x				Hanekam
Ceraceomyces crispatus			x					Aderig wasvlies
Ceratiomyxa fruticulosa		x	x					Gewoon ijsvingertje
Ciboria batschiana		x						Eikelbekertje
Clavaria falcata					x		x	Spitse knotszwam
Clavaria fragilis	KW				x			Wormvormige knotszwam
Claviceps microcephala						x		Pijpestrootjemoederkoren
Clavulina coralloides				x				Witte koraalzwam
Clavulina coralloides sl				x				Witte koraalzwam (sl)
Clitocybe agrestis					x	x		Bleke veldtrechterzwam
Clitocybe candicans		x						Kleine bostrechterzwam
Clitocybe clavipes		x	x					Knotsvoettrechterzwam
Clitocybe diatreta		x						Vaalroze trechterzwam
Clitocybe ditopa			x					Kleinsporige trechterzwam
Clitocybe foetens		x						Stinkende trechterzwam
Clitocybe fragrans			x					Slanke anijstrectherzwam
Clitocybe marginella		x						Bleekrandtrechterzwam
Clitocybe metachroa		x	x					Tweekleurige trechterzwam
Clitocybe nebularis		x		x				Nevelzwam
Clitocybe odora				x				Groene anijstrectherzwam
Clitocybe vibecina			x					Gestreepte trechterzwam
Clitopilus prunulus				x				Grote molenaar
Collybia amanitae			x					Dwergcollybia
Collybia butyracea var. asema		x						Gewone botercollybia
Collybia confluens		x						Bundelcollybia
Collybia cookei		x						Okerknolcollybia
Collybia dryophila sl		x						Eikebladzwammetje
Collybia maculata			x					Roestvlekkenzwam
Coniophora puteana			x					Dikke kelderzwam
Conocybe arrhenii				x				Geringd breeksteeltje
Conocybe mesospora				x				Weidebreeksteeltje
Conocybe rickeniana				x				Roestbruin breeksteeltje
Conocybe subovalis								Dikvoetbreeksteeltje
Coprinus atramentarius				x				Grote kale inktzwam
Coprinus bellulus	Z				x			Sneeuw witje
Coprinus comatus					x			Geschubde inktzwam
Coprinus laanii			x					Zaagvlakinktzwam
Coprinus micaceus		x		x				Gewone glimmerinktzwam
Coprinus xanthothrix				x				Kleine viltinktzwam
Cordyceps militaris					x	x		Rupsendoder
Cortinarius alboviolaceus	KW			x				Lila gordijnzwam
Cortinarius anomalus		x						Vaaggegordelde gordijnzwam
Cortinarius cinnamomeus			x					Kaneelkleurige gordijnzwam
Cortinarius croceus			x					Geelplaatgordijnzwam

Cortinarius delibutus		x						Okergele gordijnzwam
Cortinarius diasemospermus		x						Kleine pelargoniumgordijnzwam
Cortinarius eburneus				x				Kleinsporige galgordijnzwam
Cortinarius erythrinus				x				Lilastelige gordijnzwam
Cortinarius hemitrichus		x						Witschubbige gordijnzwam
Cortinarius incisus				x				Streephoedgordijnzwam
Cortinarius lanatus	GE						x	Bruingele wolgordijnzwam
Cortinarius miraculosus		x					x	Roodvezelgordijnzwam
Cortinarius paleaceus		x						Gewone pelargoniumgordijnzwam
Cortinarius parvannulatus				x				Cederhoutgordijnzwam
Cortinarius saniosus				x				Bleke geelvezelgordijnzwam
Cortinarius sertipes		x						Siersteelgordijnzwam
Cortinarius subbalaustinus				x				Roodbruine gordijnzwam
Cortinarius umbrinolens		x						Bietengordijnzwam
Cortinarius valgus	Z			x				Verborgen gordijnzwam
Crepidotus cesatii var. cesatii		x						Rondsporig oorzwammetje (ces.)
Crepidotus variabilis		x				x		Wit oorzwammetje
Cudoniella acicularis		x						Houtknoopje
Cylindrobasidium laeve		x						Donzige korstzwam
Cystoderma amianthinum		x	x		x	x	x	Okergele korrelhoed
Cystolepiota seminuda				x				Kleine poederparasol
Dacrymyces capitatus		x						Gesteelde druppelzwam
Dacrymyces stillatus		x	x					Oranje druppelzwam
Daedaleopsis confragosa		x						Roodporiehoutzwam
Datronia mollis				x				Wijdporiekurkzwam
Diatrypella favacea		x		x				Berkenschorsschijfje
Diatrypella quercina		x		x				Eikenschorsschijfje
Entoloma atrocoeruleum	GE					x		Zwartblauwe satijnzwam
Entoloma chalybaeum	KW			x	x			Blauwplaatstaalsteeltje
Entoloma conferendum	GE				x	x		Sterspoorsatijnzwam
Entoloma fernandae						x	x	Heidesatijnzwam
Entoloma formosum	GE					x		Gele satijnzwam
Entoloma hebes				x	x			Dunsteelsatijnzwam
Entoloma papillatum	KW				x			Tepelsatijnzwam
Entoloma querquedula	GE					x		Olijfgroene zwartsneesatijnzwam
Entoloma rhodopolium f. nidurosum				x				Stinksatijnzwam
Entoloma rusticoides	KW				x			Kortstelige satijnzwam
Entoloma sericatum		x						Moerasbossatijnzwam
Entoloma sericellum	KW				x	x		Sneeuwvloksatijnzwam
Entoloma sericeoides	KW				x			Bruine trechtersatijnzwam
Entoloma sericeum					x	x		Bruine satijnzwam
Entoloma serrulatum	KW					x		Zwartsneesatijnzwam
Entoloma xanthocaulon	KW					x		Geelplaatsatijnzwam
Entoloma xanthochroum	GE					x		Geelplaatstaalsteeltje
Exidia truncata		x						Eiketrilzwam
Exidiopsis effusa		x						Rozeblauwig waskorstje
Fomes fomentarius		x						Echte tonderzwam
Galerina calyptata	KW						x	Oranje mosklokje
Galerina camerina				x				Dennemosklokje
Galerina clavata					x		x	Groot mosklokje
Galerina hypnorum		x						Geelbruin mosklokje
Galerina laevis					x			Grasmosklokje
Galerina mniophila					x	x		Vaal mosklokje

Galerina pumila					x	x	x	x	Honinggeel mosklokje
Galerina vittaeformis var. atkinsoniana					x	x		x	Behaard barnsteenmosklokje
Galerina vittaeformis var. vittaeformis					x				Barnsteenmosklokje
Ganoderma lipsiense		x							Platte tonderzwam
Geoglossum elongatum					x				Kortsporige aardtong
Geoglossum glutinosum							x		Kleverige aardtong
Gymnopilus fulgens	KW					x		x	Veenvlamhoed
Gymnopilus sapineus			x						Dennevlamhoed
Gyroporus castaneus				x					Kaneelboleet
Hapalopilus rutilans		x							Kussenvormige houtzwam
Hebeloma cavipes								x	Holsteelvealhoed
Hebeloma crustuliniforme sl				x					Radijsvaalhoed s.l.
Hebeloma fragilipes				x					Witte vaalhoed
Hebeloma velutipes				x					Opaalvaalhoed
Helvella crispa				x					Witte kluiwzwam
Helvella macropus				x					Schotelkluiwzwam
Heterobasidion annosum			x						Dennemoorder
Humaria hemisphaerica				x					Kleine bruine bekerzwam
Hygrocybe ceracea	GE				x		x		Elfenwasplaat
Hygrocybe conica					x	x			Zwartwordende wasplaat
Hygrocybe miniata var. miniata					x	x			Gewoon vuurzwammetje (min .)
Hygrocybe pratensis var. pratensis	KW				x				Weidewasplaat
Hygrocybe virginea	GE				x	x			Gewoon sneeuwzwammetje
Hygrophoropsis aurantiaca sl			x						Valse hanekam (sl)
Hyphoderma puberum			x						Fluwelig harskorstje
Hyphodontia barba-jovis		x							Franjetandjeszwam
Hypochnicium bombicynum		x							Harlekijnkorstje
Hypocrea aurantioviridis		x							Gele kussentjeszwam
Hypomyces chrysospermus imperfect		x		x					Goudgele zwameter (imp.)
Hypoxylon multiforme		x							Vergroeide kogelzwam
Inocybe assimilata				x					Kleine knolvezelkop
Inocybe cinnamomea var. major				x					Violetbruine vezelkop (maj.)
Inocybe dulcamara				x					Gewone viltkop
Inocybe flocculosa				x					Vlokkige vezelkop
Inocybe fuscidula				x					Sombere vezelkop
Inocybe geophylla var. geophylla				x					Witte satijnvezelkop
Inocybe hirtella				x					Amandelvezelkop
Inocybe jacobii		x							Vals poedersteeltje
Inocybe lacera var. lacera						x		x	Zandpadvezelkop
Inocybe longicystis	KW	x							Valse wolvezelkop
Inocybe maculata				x					Gevlekte vezelkop
Inocybe napipes		x							Bruine knolvezelkop
Inocybe obscurobadia	KW			x					Bruine pelargoniumvezelkop
Inocybe pelargonium				x					Gele pelargoniumvezelkop
Inocybe sindonia				x					Blonde vezelkop
Inocybe whitei	z			x					Blozende dennenvazelkop
Laccaria amethystina		x							Amethistzwam
Laccaria bicolor			x			x			Tweekleurige fopzwam
Laccaria laccata		x				x	x		Gewone fopzwam
Laccaria proxima		x				x	x	x	Schubbige fopzwam
Lactarius blennius		x							Grijsgroene melkzwam
Lactarius deliciosus						x			Smakelijke melkzwam
Lactarius glycosmus							x		Kokosmelkzwam

Lactarius helvus			x					Viltige maggizwam
Lactarius hepaticus			x					Levermelkzwam
Lactarius necator		x						Zwartgroene melkzwam
Lactarius pubescens				x				Donzige melkzwam
Lactarius quietus		x		x				Kaneelkleurige melkzwam
Lactarius theiogalus		x						Rimpelende melkzwam
Lasiobelonium nidulum		x						Gladharig franjekelkje
Leccinum scabrum		x				x		Gewone berkeboleet
Lenzites betulinus		x				x		Fopelfenbankje
Leocarpus fragilis			x					Glanzend druivenpitje
Leotia lubrica				x				Groene glibberzwam
Lepiota castanea				x				
Lepiota cristata				x				Stinkparasolzwam
Lepista flaccida		x	x					Roodbruine schijnridderzwam
Lepista nuda				x				Paarse schijnridderzwam
Lycogala epidendrum		x						Gewone boomwrat
Lycoperdon foetidum						x		Zwartwordende stuifzwam
Lycoperdon perlatum		x						Parelstuifzwam
Macrolepiota olivieri			x					Geen Nederlandse naam
Macrotyphula fistulosa var. fistulosa		x						Pijpknotszwam (fist.)
Macrotyphula juncea				x				Draadknotszwam
Marasmiellus ramealis		x	x					Takruitertje
Marasmiellus vaillantii		x						Halmruitertje
Marasmius androsaceus			x			x		Paardehaartaailing
Marasmius querceus	EB	x						Bleke knoflooktaailing
Marasmius setosus		x						Tengere beuketaailing
Melanoleuca polioleuca f. polioleuca				x	x			Zwartwitte veldridderzwam (polio.)
Melanophyllum haematospermum					x			Verkleurzwammetje
Merulius tremellosus		x						Spekzwoerdzwam
Micromphale perforans			x					Sparrestinktaailing
Mutinus caninus		x						Kleine stinkzwam
Mycana stipata			x					Bundelchloormycena
Mycena abramsii			x					Vroorjaarsmycena
Mycena acicula		x						Oranje dwergmycena
Mycena adscendens		x						Suikermycena
Mycena albidolilacea	Z			x				Lila mycena
Mycena amicta			x					Donzige mycena
Mycena epipterygia			x			x		Graskleefsteelmycena
Mycena filopes		x	x		x	x	x	Draadsteelmycena
Mycena flavescens				x				Geelsnedemycena
Mycena flavoalba							x	Geelwitte mycena
Mycena galericulata		x						Helmmycena
Mycena galopus var. galopus		x	x			x		Melksteelmycena (galop.)
Mycena galopus var. nigra						x		Melksteelmycena (nigra)
Mycena haematopus		x						Grote bloedsteelmycena
Mycena leptcephala					x			Stinkmycena
Mycena metata			x					Dennemycena
Mycena olivaceomarginata					x	x		Bruinsnedemycena
Mycena pearsoniana		x						Vals elfenschermpje
Mycena pelliculosa	KW					x		Heidekleefsteelmycena
Mycena polygramma		x						Streepsteelmycena
Mycena pura f. alba					x			Gewoon elfenschermpje (alba)

Mycena pura f. ianthina				x					Gewoon elfenschermpje (ianthina)
Mycena pura f. pura		x							Gewoon elfenschermpje (pura)
Mycena rorida			x						Slijmsteelmycena
Mycena sanguinolenta	GE	x							Kleine bloedsteelmycena
Mycena sepia					x		x		Donkerbruine mycena
Mycena speirea		x							Kleine breedplaatmycena
Nectria cinnabarina imperfect		x							Gewoon meniezswammetje (imp.)
Oligoporus caesius			x						Blauwe kaaszwam
Oligoporus leucomalleus	KW		x						Krijtachtige kaaszwam
Oligoporus ptychogaster imperfect			x						Boompui (imp.)
Oligoporus stipticus			x						Bittere kaaszwam
Oligoporus subcaesius		x							Vaalblauwe kaaszwam
Omphalina baeospora	Z				x				Kleinsporig trechtertje
Omphalina chlorocyanea	Z							x	Blauwgroen trechtertje
Omphalina obscurata								x	Somber trechtertje
Orbilina delicatula		x							Niersporig wasbekertje
Otidea bufonia				x					Donker hazoor
Paecilomyces farinosus		x							Bepoederde rupsendoder
Panaeolus acuminatus					x				Spitse vlekplaat
Panaeolus sphinctrinus							x		Franjevlekplaat
Panellus mitis			x						Denneschelpzwam
Panellus stipticus		x							Scherpe schelpzwam
Paxillus involutus		x							Gewone krulzoom
Paxillus panuoides	KW		x						Ongesteelde krulzoom
Peniophora quercina		x		x					Paarse eikeschorszwam
Pezicula livida			x						Geel schorsbekertje
Peziza arvernensis	Z	x							Bruine bosbekerzwam
Peziza badia					x				Bruine bekerzwam
Phanerochaete velutina		x							Ruig huidje
Phlebia livida		x							Veranderlijke aderzwam
Phlebia radiata		x							Oranje aderzwam
Phlebia rufa		x							Porieaderzwam
Phlebiella vaga			x						Zwavelsschorszwam
Phlebiopsis gigantea			x						Denneharszwam
Pholiota astragalina	KW		x						Goudvinkzwam
Pholiota flammans			x						Goudgele bundelzwam
Pholiota mutabilis				x					Stobbezswammetje
Pholiota squarrosa				x					Schubbige bundelzwam
Pholiota tuberculata		x							Oranjegele bundelzwam
Physisporinus sanguinolentus			x						Bloedende buisjeszwam
Piptoporus betulinus		x							Berkezwam
Pluteus cervinus		x							Gewone hertezwam
Poculum firmum		x							Eiketakstromakelkje
Polyporus brumalis		x							Winterhoutzwam
Psathyrella artemisiae		x							Wollige franjehoed
Psathyrella candolleana		x							Bleke franjehoed
Psathyrella conopilus				x					Langsteelfranjehoed
Psathyrella corrugis		x		x					Sierlijke franjehoed
Psathyrella friesii	KW					x			Vezelige franjehoed
Psathyrella frustulenta		x							Beukefranjehoed
Psathyrella fulvescens		x							Bruinwordende franjehoed
Psathyrella piluliformis sl		x							Witsteelfranjehoed (s.l.)
Psathyrella rannochii	Z							x	Broekbosfranjehoed
Psilocybe aeruginosa			x						Echte kopergroenzwam

Psilocybe fascicularis v. fascicularis		x	x	x					Gewone zwavelkop
Psilocybe inquilina var. crobula		x							Franjekaalkopje
Psilocybe montana						x		x	Zandkaalkopje
Psilocybe sublateritia		x							Rode zwavelkop
Resupinatus applicatus		x							Kaal dwergoortje
Rhizopogon luteolus						x			Okerkleurige vezeltruffel
Rickenella fibula					x	x		x	Oranjegeel trechtertje
Rickenella swartzii					x	x		x	Paarsharttrechtertje
Ripartites tricholoma			x						Gewoon vilthoedje
Russula aeruginea				x					Groene berkerussula
Russula amoenolens				x					Scherpe kamrussula
Russula betularum		x							Roze berkerussula
Russula cessans	BE					x			Duinbosrussula
Russula coerulea						x			Papilrussula
Russula cyanoxantha f. cyanoxantha				x					Regenboogrussula (cyanox.)
Russula drimeia						x			Duivelsbroodrussula
Russula emetica f. silvestris			x						Braakrussula (silves.)
Russula fellea		x							Beukerussula
Russula fragilis var. fragilis		x							Broze russula (frag.)
Russula fragilis var. knauthii		x							Broze russula (knaut.)
Russula graveolens								x	Vissige eikerussula
Russula mairei		x							Stevige braakrussula
Russula nigricans		x							Grofplaatrussula
Russula ochroleuca		x	x						Geelwitte russula
Russula parazurea				x					Berijpte russula
Russula pectinatoides				x					Onsmakelijke kamrussula
Russula velenovskyi				x					Schotelrussula
Russula versicolor	KW			x					Bonte berkerussula
Russula vesca		x							Smakelijke russula
Schizopora flavipora		x							Abrikozenbuisjeszwam
Schizopora paradoxa sl		x							Witte tandzwam (s.l.)
Scleroderma areolatum				x					Kleine aardappelbovist
Scleroderma citrinum		x							Gele aardappelbovist
Scopuloides hydroides		x							Wastandjeszwam
Scutellinia cejpai	Z		x						Smalsporige wimperzwam
Scutellinia scutellata		x							Gewone wimperzwam
Serpula himantoides			x						Dakloze huiszwam
Sistotrema oblongispora		x							Grijze urnkorstzwam
Skeletocutis carneogrisea			x						Grauwroze dennezwam
Sparassis crispa			x						Grote sponszwam
Stereum gausapatum		x							Eikebloedzwam
Stereum hirsutum		x		x					Gele korstzwam
Stereum rugosum		x		x					Gerimpelde korstzwam
Stereum sanguinolentum			x						Dennebloedzwam
Strobilurus esculentus			x						Sparrekegelzwam
Suillus bovinus						x		x	Koeieboleet
Suillus grevillei			x						Gele ringboleet
Suillus luteus	GE					x			Bruine ringboleet
Thelephora terrestris								x	Gewone franjezwam
Tomentella sublilacina		x	x						Gewoon rouwkorstje
Trametes versicolor		x		x					Gewoon elfenbankje
Trechispora cohaerens		x							Gladsporig dwergkorstje
Tremella foliacea		x							Bruine trilzwam
Trichaptum abietinum			x						Paarse dennezwam
Tricholoma albobrunneum	KW					x			Witbruine ridderzwam

Tricholoma saponaceum var. squarrosum	KW							x	Zeepzwam (squarrosum)
Tricholoma sulphureum				x					Narcisridderzwam
Tricholomopsis rutilans			x						Koningsmantel
Trichopeziza sulphurea				x					Zwavelgeel franjekelkje
Trochila ilicina		x							Hulstdekselbekertje
Tubaria conspersa		x							Zemelig donsvoetje
Tubaria furfuracea sl				x			x		Donsvoetje s.l.
Vesiculomyces citrinus	Z		x						Citroenhuidje
Xylaria hypoxylon		x							Geweizwam